

Tết Hai Ngoi

Tác Giả- Lâm Quỳnh Trâm (Phán Lan) / Dißm Trang (Canada)
Thứ Ba, 01 Tháng 2 Năm 2011 16:45

Tôi bißt Tết này, sß không có bánh mßt, không có mai vàng, không bánh chßng, bánh tßt. Đß có chút hßng vß quê nhà thì phßi lên tßn thß đô xa xôi và sß tißn không ít.

Tết & Phán Lan, không bánh mßt

Tôi bißt Tết này, sß không có bánh mßt, không có mai vàng, không bánh chßng, bánh tßt. Đß có chút hßng vß quê nhà thì phßi lên tßn thß đô xa xôi và sß tißn không ít. (Lâm Quỳnh Trâm, Phán Lan)

&& & nh minh hßa & (Hoàng Hà)

Rßi thành phß hßn 8 trißu dân vßi nßng ßm quanh năm, tôi đßn vßi xß sß cßa tuyßt, cßa băng và vßn vßn hßn 5 trißu dân. Ngày tôi đi, thành phß mßa, ngßp nhßng con đßng, trßng đßt trßng trßi. Cßn mßa tháng bßy – nßc mßt vß chßng Ngâu. ßnßi này, dù có bao mùa tháng 7 qua đi thì tôi vßn sß không có đßc nhßng cßn mßa nhß thß nßa.

Nßi tôi & là mßt thành phß nhß chß khoßng 22.000 dân, mßt thành phß yên bình, tßnh lßng, chß có tuyßt, rßng và hß. Nó không ßn ào, khói bßi, không nhßn nhßp, đông đúc. Không mßt mßi vì chen lßn nhß Sài Gòn, nhßng tôi vßn nhß Sài Gòn tha thißt. “Tình yêu đßi vßi quê hßng là vô đßi u kißn”. Yêu là chßp nhßn và nhß da dißt cß mßt tßt và mßt xßu. Tôi yêu Sài Gòn bßng tình yêu nhß thß - tình yêu vô đßi u kißn!

Khi mùa xuân đang vß trên quê hßng thì cũng là lúc khßc nghißt nhßt cßa mùa đông nßi này, vßi cái rét -30 đßn -32 đß. Tôi thêm cái se se lßn nhß cßa Sài Gòn đßng đßnh, đß đß mßc thêm mßt cái áo, quàng nhß mßt cái khăn. Tôi nhß cái ßn ào cßa tßng cßi xe mßi chißu tan tßm. Nhß

những đồ ăn phở, ngó p, trăn sọc hoa mới khi xuân về.

Nhì này không có lịch âm để xem hôm nay là bao nhiêu tháng chạp, chạp tính Tết qua từng cái đêm ngày trên facebook của bạn bè. Khác với các thành phố lớn, nhì tôi ở đây có đồ ăn nhàngh món để mang hàng về. Viêt là vô cùng khó khăn. Tôi biết Tết này, sẽ không có bánh mứt, không có mai vàng, không bánh chưng, bánh tét. Để có chút hàng về quê nhà thì phải lên tận thị trấn xa xôi và với mứt sẵn tiện không hề rẻ. Đi du học sinh xa nhà, tôi phải tiết kiệm từng đồng nên có lẽ phải nhích nhích hàng về Tết qua những người bạn bè gần.

Một người bạn nói với tôi: “Khi mới đi nghĩ rằng mình sẽ không nhớ đâu, những có đi rồi mới biết, quê hương luôn ở trong tim”. Mới khi về nhà, nhứt là những lúc gần Tết, tôi và bạn tôi check vé máy bay về Viêt Nam, để rồi hí hửng khi thấy giá vé rẻ, dù biết mình không về được... Khi biết mình sẽ không về thì Tết trở thành xa xỉ phẩm, chạp ao ước mà thôi. Ao ước được ngắm những con đường rực sắc đỏ, vàng của cây và hoa, được chen lấn trong những ngày cuối năm, được mặc áo mới mừng tuổi ba mẹ, ông bà...

Nếu hỏi tôi nhớ gì nhất vào ngày Tết ở Viêt Nam? Tôi sẽ trả lời là tôi nhớ nhất những phiên chợ quê ngày cuối năm, với những người nông dân hân hân bên những quầy dĩa hàng, những hàng hoa cúc vàng rực rỡ. Chạp ngày cuối năm đông đúc, ồn ào, người mua kẻ bán, ai cũng mua sắm những thứ tốt nhất để đón năm mới thuận lợi may mắn. Lúc đó tôi là những phiên chợ tốt dù đông đúc những hiếm khi có chuyện cãi, kì kèo bán thêm hai nhò bình thường. Có lẽ ai cũng mong mình sẽ được thuận lợi, may mắn.

Ngày xưa tôi hay đi chợ hoa vào đêm giao thừa, vào lúc này bạn sẽ cảm nhận được rõ hơn cái vui vẻ của người nông dân. Khi hoa không bán hết, dĩa vẫn còn trên kệ, người có điếu kiển thì thuê xe chạp quê, còn có người vẫn nán lại, bán giá rẻ bèo để mong có thêm chút tiền ngày mai mừng năm mới. Những người đi chợ lúc này phần lớn cũng là những người không đi điếu kiển để sắm cho mình những thứ tốt nhất vào những ngày trọng đại, họ cũng hy vọng sẽ mua được gì đó tốt đẹp cho ba ngày tốt mà giá không quá đắt.

Tôi yêu cái không khí hân hân chuân bộn Tết ở Viêt Nam. Ngày xưa, Tết – với tôi bắt đầu khi mẹ gọi đi đón họ chạp ng nào về nhà để phở bộn dọn dẹp nhà cửa và phở mẹ đi chợ mua bánh mứt. Tết là dịp sum họp gia đình, là ngày để nghỉ ngơi thoải giã sau một năm dài vất vả. Ngày bé, tôi thích nhất là được hái lá mai, thích được người phở mẹ làm để ăn và được sắm quần áo mới. Lớn lên rồi, chạp ao ước được nhò ngày bé, nôn nao từng ngày mong đến tết. Bây giờ, mới lớn nghĩ đến Tết lại thấy nhớ quê hương và Tết lại trở thành niềm mơ ước.

Tết Hai Ngoi

Tác Giả: Lâm Quỳnh Trân (Phán Lan) / Dißm Trang (Canada)
Thứ Ba, 01 Tháng 2 Năm 2011 16:45

Quê hßng – hai tißng rßt đßi thißng lißng và luôn là ngßn lßa ßm áp trong tim mßi ngßi xa xß. Quê hßng là nßi gßc rßc ßa tâm hßn ngßi dân Vißt dù xa xß hay không. Quê hßng là nßi đß mßi khi tßt vß, lòng nhßng ngßi con đßt Vißt lßi rßng rßng “Giß này, quê nhà đang tßt”.

Lâm Quỳnh Trân (tß Varkaus, Phán Lan)

ß Vancouver, nhß Tết Đà Nßng

Ngày tßt quê ngoßi vßi tôi, đó là phút giây hßi hßp chß đßn thßi khßc giao thßa cùng vßi tißng pháo nß đß đßng. Cß đßm đó tôi không sao chßp mßt vì chß mong trßi sáng mau mau. (Dißm Trang, Canada)

Bánh kẹo, mßt Tết ß chß ßa ngßi Vißt tßi Canada.

Đß lâu rßi không vß lßi quê ngoßi Đà Nßng, kß tß ngày tôi đßp chuyßn bay rßi Sài Gòn đi Vancouver vào mùa đßng nßm ngoßi.

Đß là nhßng ngày cßn Tết ß chß ßa Vißt Nam, tôi háo hßc vßi lßn đßu tiên sß đßc đßn Tết ß ngoßi vßi má và mßy dß ßa tôi trong cái lßnh bußt đßu đßng cùng tuyßt rßi trßng xoß.

Đß là lßnh thß hai tôi lßi đßn Tết xa quê vßi nhßng trải nghißm hoàn toàn mßi lß. Chß còn chß ßy hai tußn nßa là đßn Tết, lòng tôi lßi nßn nao mßt nßi nißm nhß quê khó tß đßu rßng xung

quanh tôi có nhiều gia đình người Việt.

Tôi vẫn thường đi chợ Việt Nam vào mỗi cuối tuần. Đó là chợ siêu thị do người Việt làm chủ, nơi này bán gần như không thiếu món gì mà ở Việt Nam tôi vẫn thường ăn. Nào là rau muống, rau thơm, tỏi ớt, bắp chuối. Đáng kể là một góc trưng bày các loại trái cây như măng cụt, măng cụt, chuối sẫm và chôm chôm.... Tôi dùng chân gian hàng bánh mì Tết với đầy đủ các hộp mì nhiều màu sắc và cả bánh Tết, bánh chưng, xôi gấc...

Có thể nói tôi với những người Việt xa xứ, dù không thể trở về hay trở về những nơi như siêu thị như Đồng Thành, Mỹ Tho... ở Vancouver này cũng làm chúng tôi cảm lòng hơn với chút hương vị quê hương. Thật ra, tôi đã có những tháng ngày lạc lõng và cô đơn đến nỗi lòng dù rằng tôi vẫn thường gặp gỡ và tiếp xúc với người Việt ở đây và đặc biệt ăn món ăn Việt Nam do má tôi nấu hàng ngày. Mỗi hôm nay, lòng tôi lại nhớ đến sóng khi bên bờ Việt Nam bắt đầu râm ran không khí nhộn nhịp chuẩn bị đón Tết cả Sài Gòn, Hà Nội.... đến các vùng miền xa xôi và quê người Đà Nẵng.

Với tôi, ngày Tết quê người vẫn là những tháng ngày êm ả. Tôi thích không khí nhộn nhịp trong những ngày cận Tết. Bắt đầu từ ngày 20 tháng 12 âm lịch trở đi, hết nhà này đến nhà kia, nhà này, người người chuẩn bị cúng Tết niên và mua sắm Tết. Gần như năm nào cũng vậy, nhà người thì cúng Tết niên vào ngày 28 âm lịch, trước đó ngày 25, người đã chuẩn bị gói bánh Tết. Bà người mới khi tôi còn nhỏ nên tôi gần như không có nhiều kỷ niệm với bà người.

Với ông người, tôi lại là đứa cháu gần gũi nhiều hơn vì má tôi, mẹ y cô, mẹ y dì bên công việc buôn bán chợ và càng bên rón rón với phiên chợ ngày Tết. Hồi đó tuy còn nhỏ nhưng tôi cũng đã biết pha người lau lá chuối và đặc biệt người cho cách gói bánh Tết truyền thống. Nhân bánh Tết làm từ bột gạo xanh không vỏ, người hong trên bếp cho đều màu, mềm; sau đó tán nhuyễn, thêm một chút muối, mỡ heo, tiêu và bột ngọt. Người với bột gạo xanh thành từng nắm và đặt vào giỏ sau khi bên bếp đã ngâm sẵn lá chuối, người cắt một dây tết giỏ và hai dây hai đầu tròn bánh, rồi người đưa tôi cắt những dây tiếp theo.

Người chỉ cho tôi cách dùng đầu ngón trỏ và ngón cái của bàn tay này giữ dây tết ép sát tròn bánh Tết; ngón trỏ và ngón cái của tay kia cầm đầu dây tết để xoay, siết đều, gấp lại và gút vào dây tết tiếp theo. Cũng chính trong thời gian đặc biệt người dạy cách gói bánh Tết mà sau này tôi hiểu được câu thành ngữ "lột mề mề bu c chít". Cái khó khi gói bánh Tết là phải cắt thật chặt sao cho lá chuối không bị rách, nếp không bị đứt ra mà tròn bánh vẫn bánh thon đều, đẹp và hết

nhà p nhà đ u khi n u chín. Bu i chi u, sau khi bánh tết đ c gói xong, ngo i b bánh vô n i, l y ba c c g ch làm cái b p g n g c d a và đ t n i bánh lên n u.

Trong khi n u bánh, có l n tôi h i vì sao nhà mình có t i hai cái gi ng. Ngo i nói lúc đ n nhà v đây, ngo i đ nh xây m t cái gi ng phía sau nh ng th y m t s gia đình trong xóm không có n c, ngo i m i cho xây thêm m t cái s sên tr c cho ai c n thì xài.

Xung quanh câu chuy n gói bánh tết v i ngo i, ông cháu tôi còn nói đ th chuy n mà đ u óc tr con c a tôi h i đó v n ch a th hi u h t, nh ng ngo i v n say s a k cho tôi nghe. Sáng hôm sau khi n i bánh đã chín cũng là m t đêm ngo i không ch p m t cho m t gi c ng dài. Năm này qua năm kia, ngo i lúc nào cũng lo m t n i bánh tết thi t nhi u đ con cháu ăn trong m y ngày Tết.

Xong n i bánh tết, ngo i đón xe đò đi v quê Non N c đ ch t m t nhánh mai đem v nhà tr ng. H i đó, nói là tr ng cây mai ngày t t nh ng th t ra ch là m t nhánh mai ch không ph i nh bây gi , ngo i ta s n sàng b ti n ra đ mua đ c nh ng cây mai r t l n và đ p đ tr ng trong nhà. Chuy n tr ng mai c a ngo i cũng g i l i m t hoài ni m bu n. Đó là mùa xuân năm y cũng nh m i năm, nhánh mai mà ngo i đem v quê v v n bình th ng nh ng ngay sáng m ng m t Tết thì cành mai l i héo đi và nh ng bông mai t t r ng xu ng. Đ ng nh đ y là đi m báo chuy n ch ng lành, và tôi cũng không bi t có ch c v y không nh ng đ n g n cu i năm y thì bà ngo i qua đ i. K t năm đó, ngo i không mu n tr ng mai trong ngày Tết n a vì s th y đi m ch ng lành qua cây mai. Cũng ph i qua ba năm sau ngày bà ngo i m t thì ngo i m i tr l i thú vui tr ng mai trong ngày Tết c a mình.

Ngày t t quê ngo i, tôi không ph i là đ a tr ch bi t mong đ i qu n áo m i và ti n lì xì mà tôi còn bi t ph ngo i g t đu đ , c c i tr ng, cà r t và c ki u đ làm đ a món. Đ a món là th không th thi u khi ăn kèm v i bánh tết trong nh ng ngày Tết. Đ a món ph i đ c ph i n ng cho h i héo r i r a s ch, ngâm v i n c m m và đ ng. Hôm nào hên g p tr i n ng to thì coi nh đ a món đ c ph i v a đ héo thì ch c ch n món đ a món s ngon và dòn. G p ngày không có n ng thì coi nh đ a món không đ c ngon nh ý mu n. Tôi cũng r t thích khi đ c ph ngo i r a trái cây đ ch ng lên bàn th . Mâm trái cây c a ngo i nhìn r t đ p v i đ màu s c c a các lo i nh cam, quýt, th m, đu đ , đ a h u và bao gi cũng có m t qu y chu i s cùng v i hai bình hoa lay nh n đ th m trên bàn th .

Nhà ngo i có s p bán hàng công ngh ph m ch Hàn nên năm nào cũng v y, ngo i cũng đ n m y dì tôi ph i đem các lo i h t đ a, bánh, m t, r u, trà v nhà s m vì ngo i s đ c n

Ngày tôi quê ngoi và tôi, đó là phút giây hai họp chón thoi khoc giao thoa cùng với tình pháo nổ đì đùng, rồi cả đêm đó tôi không sao chấp mắt vì chờ mong trời sáng mau mau. Tôi vẫn còn nhớ nhớ in cái buổi sáng sớm mờ mờ mắt trời hơi se lạnh, đầu đó hơi vắng vắng tình pháo trong ngày đầu năm và tiếng cấn nhà ngoi xác pháo bay lơ lửng. Anh em tôi tôi đi ăn cỗ quăn áo cả ngày mờ mờ mắt - đó là buổi xuân nhót trong ba buổi quăn áo Tết mà má tôi đã sớm cho anh em tôi mặc trong ba ngày Tết.

Trước tiên, chúng tôi dọn mâm ngũ quả và đồ cúng lễ xong xuôi. Sau đó, anh em tôi tôi dọn mâm cỗ ba má và mấy chú, mấy dì lì xì nhúng tằm tiến giầy mới sau khi con nít lì xì tằm ngũ quả và đồ lễ xong xuôi. Đó là nhúng món tằm tiến khi chúng tôi mê mẩn và vui rất lâu vì chỉ có dịp Tết thì tôi mới có dịp tằm tiến dọn nhúng vậy. Xong, người biếu mấy dì tết bánh tết cho cả nhà ăn cùng với nhúng lát đĩa món mà ông cháu tôi làm mấy hôm trước. Đồ cúng tết bánh là một cỗ ngũ dây cỗ cỗ dài chừng hai gang tay, một tằm đồ cỗ cỗ vô chi cỗ cỗ đưa tre cỗ cỗ trên tay quay một vòng và đồ dây kia ngậm trong miệng. Cả nhà vậy, tằm lát bánh tết rồi ra và chúng tôi dọn cỗ cỗ no bụng cho hành trình đi chơi ngày Tết.

Ngày Tết quê tôi, gần như ngày nào tôi cũng được ăn nhiều món ăn ngon mà cả năm tôi mới được ăn một lần. Đó là món thịt heo luộc chấm mắm, xốt lát măng, củ nộm và bánh tráng, rau sống và chum nước mắm. Gian nhà bếp nhà tôi đông người nhất vì bánh tét, bánh tráng nướng, nem, chả, tré và các loại lạp xường và khô bò. Tuổi thơ tôi cứ vậy mà trôi qua, lớn dần lên với một năm mới đầy đủ hương vị của món ăn ngày Tết mà đến bây giờ tôi vẫn còn nhớ trong những tháng ngày xa quê.

Thỉnh thoảng, trong cái xô bở và hời hợt của cuộc sống hôm nay, tôi Hà Nội - Huế - Sài Gòn hay nhúng mũi quen quê xa xôi nào đó, vẫn còn xuất hiện những nồi bánh tét nhỏ của người ngày xưa và những hũ dưa món như tôi đã từng làm với người. Bất ngờ, thật không khó để tôi có thể mua được bánh tét, dưa món, củ kiệu và nhiều thứ khác nữa để đón Tết Việt trên mảnh đất này những tôi vẫn mua được những thứ như những tháng ngày xa xưa với những ký ức tuổi thơ nơi quê nhà.

Tết Hai Ngoi

Tác Giả: Lâm Quỳnh Trâm (Phán Lan) / Dißm Trang (Canada)

Thứ Ba, 01 Tháng 2 Năm 2011 16:45

Tôi ao ߪc đߪc cùng ngoßi ngßi gói bánh tét bên cái gißng nߪc trߪc sân nhà, nhßng lßn này sß khác nghe ngoßi! Thay vì nghe ngoßi kß nhßng câu chuyßn ngày xưa cßa ngoßi, con sß kß cho ngoßi nghe nhßng câu chuyßn ngày nay cßa con. Con sß cßt ba dây lßt chính và ngoßi sß cßt dây lßt phß cho đßn bánh tét. Con sß là đßa thßc canh nßi bánh đß ngoßi có mßt gißc ngß sâu, con là đßa mßng tußi và lì xì cho ngoßi thay vì nhßn tißn lì xì, nghe ngoßi.

Khi tôi thßy lòng mình thßt lßi thì cũng là lúc tôi đã thßm thßa nßi lòng nhß vß ngày Tßt trên quß hßng.

Dißm Trang (tß Vancouver, Canada)